

2026. január 30. péntek – 5786. svát 12.

www.frankel.hu

péntek 18:00 | gy. gy. 16:24 | szombat 10:00 | havdala 17.32

85/1

BESÁLÁH

(II. Mózes 13.17. – 17.16.)

בְּשָׂלָח

A fáraó által elengedett rabszolgaként dolgoztatott zsidók eljutottak a Vörös tengerig, de az uralkodó megbánta, hogy elengedte őket, így hatszáz harci szekérrel utánuk eredt. Utol is érte őket, ám akkor történt meg a mindenki által jól ismert csoda.

“**elbocsátotta**”. Mármint a fáraó Izrael gyermekeit, akik rabszolgaként éltek Egyiptom országában. A héberek eljutottak a Vörös tengerig. Közben az uralkodó megbánta, hogy elengedte ingyen dolgozóit és 600 harci szekérrel utánuk eredt. Utol is érte a menekülőket. Csoda történt, szétvált a nagy tenger, a hullámok, mint a fal, meredtek jobb és bal oldalon. A magyarázat szerint a víz akkor hasadt meg, amikor az egyik törzsfőnök Náchson Aminadáv fia belépett a tengerbe. Már-már feje fölött átsaptak a hullámok és akkor történt meg az említett csoda. Mások szerint József koporsóját az ősatya kívánsága szerint akkor vitték Kánaán országa felé, mikor a nép felszabadult és megszabadult a járomtól, és elindult a kiválasztott föld felé. Mózes megemlékezett az ígérteréről, megkereste József tetemét, és magukkal vitték az útra. Ezért a cselekedetéért – mert a holt méltó eltemetése nagy micva (jött), kiérdemelte, hogy az I.ten maga temesse el Mózeset. Ezért nem tudja senki, hol lehet a sírja. Amikor a vállukon cipelt József koporsójával értek a nagy vízhez, akkor nyílt út a tenger közepén és így keltek át száraz lábbal Izrael gyermekei a túlpartra. A legenda szerint a tengeren 12 út nyílt meg, hogy minden törzs a maga nyomvonalán haladhasson. Azt mondják, ez azt is jelenti, hogy minden út jó, amely célhoz visz és megfelel a Tóra szellemének, útmutatásainak. Szó sincs arról, hogy csak egy járható út létezik.

A **mostani** szombat, a Sábát Sír (שבת שירה), így a szokásos liturgikus imarend eltér a megszokottól. A Tu BiSvát ünnepét megelőző szombatot hívjuk “a dal szombatjának”, mert ekkor olvassuk fel a Tórából Mózes diadalénekét, amelyet a Nádas-tengeren való csodálatos átkelés után írt és Debóra énekét. Mindkét ének a győzelemről szól. A felolvasás mindmáig ősi, hagyományos dallammal hangzik el a zsinagógában. Ilyenkor Európában, ahol még tart a hideg tél, szokássá vált, hogy a szombatot megelőzően némi élelmet készítenek ki az énekes és itt telelő madarak számára.

Három elbeszélést olvashatunk a hetiszakaszbán, melynek középpontjában a Vörös-tengeren való átkelés, és a Tenger Éneke áll. Az elbeszélések hőse Mózes, a vezető, és az Egyiptomból kivonult nép. A nép joggal esett kétségbe a Vörös-tenger partján, amikor hátuk mögött közeledett az őket üldöző egyiptomi sereg. Sem az Isten, sem Mózes nem rótták meg a népet az akkori zúgolódásáért. De a nép nemcsak ijedtében zúgolódott. Amikor kishitűségében ételért vagy vízért kellett a pusztában Istenhez fordulnia, elfelejtette az érte tett csodákat és így fakadt ki: “Bár őlt volna meg minket Isten Egyiptomban, amikor a húsfazék mellett ültünk!”. Isten a manna adta Izrael fiainak eledelül; de hogy előkészítse a népet a Tóra elfogadására, a manna nemcsak fizikai szükségletet elégített ki, hanem próbára tette Izrael hitét is az Istenben. Három parancsolat hangzott el a mannával kapcsolatban: 1. Ki-ki étvágya szerint szedjen; 2. Senki ne hagyjon belőle másnapra; 3. Szombaton ne szedjenek. Az első pont arra irányult, hogy elégedjék meg az ember szükségletével, és ne halmozzon. A második azt célozta, hogy ne gondoljunk a holnapra, hanem bízzunk Istenben, hogy holnap is törődik velünk. A harmadik a szombat szentségét akarta a néppel megértetni, hiszen előző nap kétszeres adagot kapott az égből. A nép egy pontban sem állta meg a próbát... A következő elbeszélés a vízhiánnyal kapcsolatos: Röfidimben nem volt víz, és a nép haragosan kiáltott: Mit igyunk?! Mózes előbb így válaszolt: “Mit perlekedtek velem, miért teszitek próbára Istent?” De a nép folytatta: “Miért vezettél ki minket Egyiptomból, hogy minket, gyermekeinket és nyájainkat szomjhalálba küldj?!” A harmadik elbeszélés az Ámálék elleni harcról szól. Az esemény színhelye Röfidim. A Midrás szerint a hely neve szimbolizálja a széthúzást Izraelben. A nép nem élt “békében” sem Istennel, sem önmagával. Életét a haszonlesés, a hit hiánya és a szombattal együtt minden szentség elvetése jellemezte. Ezért mondja a Tóra az ámáléki harccal kapcsolatban: “Te pedig fáradt és kimerült voltál”. Ilyen volt a nép “utolsó a szolgaságban, és első a megváltásban”. Mózesnek, a vezetőnek mintaképének sok mindennel kellett megküzdenie a nép kishitűségén kívül is. Többször nyilatkozott a halála előtt elhangzott mondathoz hasonlóan: “Hogy viselhetem egyedül terheteket, vitáitokat, perlekedéseket?”. A vízért kiáltó nép panaszára így fakadt ki: “Mit csináljak e néppel, kis híján megköveznek?!”. Az összes nehézség ellenére a vezető mintaképe helytállt. Három tulajdonság jellemezte: hit; könyörület és erő. A Vörös-tenger előtt átvitte saját hitét az isteni segítségben a népre is. “És hitt (a nép) Istenben és az Ő szolgájában, Mózesben”. Az eleséért kiáltó népért megkönyörült “és könyörgött Istenhez”. Ugyanakkor felelős volt Isten előtt a nép cselekedeteiért. Amikor a nép megszegte a mannával kapcsolatos parancsolatokat, Isten így szólt Mózeshez: “Hát meddig vonakodtok megőrizni parancsaimat és tanításomat?!”. Isten felelőssé tette Mózeset és Áháront a nép bűneiért. A hit és könyörület Mózes alakjában megsegítette a népet a veszély óráiban. Az Ámálék elleni harcban “felemelte kezét”, és akkor Izrael úrrá lett ellenségén. A Midrás szerint Mózes minden nemzedékben “feltámad” és él Izrael népéért.

A tenger kettéválik az átkelők előtt, majd bezárul mögöttük. Már nem rabszolgák többé, de még nem kapták meg a Tórát. Elvesztették a régi történetüket, és úton vannak az új felé. Végző, visszavonhatatlan lépésre készül Izrael népe. Amikor végző kétségbeesésükben, két fenyegetés közül választva, belelépnek a lábaik előtt kettéváló tengerbe, végleg maguk mögött hagyják addigi életüket. A szolgaságot, amelyet egyre nehezebben lehetett elviselni, a szabályai azonban világosak, érthetőek voltak. Az érthetőség otthonosságára irányuló vonzalom az egyik legerősebb emberi késztetés. Azt, ami ezután következik, senki nem ismeri, Mose sem. Nem tudják, mi történik majd, ha belegázolnak a tenger vizébe, nem tudják, hová vezet utána az út, amelyen elindultak. Egyet tudnak, hogy nem lesz mód többet visszamenni Egyiptomba, bármi is történjék majd. Nagyon nehéz elbúcsúzni a saját történetünktől, attól az elbeszéléstől, amely arra válaszol, honnan jöttünk, merre megyünk, vagyis, röviden, hogy kik vagyunk. Izrael ebben a pillanatban veszíti el a történetét, szakadás áll be a közösség minden egyes tagjának élettörténeti elbeszélésében. Akik a tengeren száraz lábbal átkelnek, mind Egyiptomban születtek és éltek, ahová soha nem térnek többé vissza. A súlyos identitás-válság, amely a szabadság körülményei között szakad rájuk, újra és újra feltámasztja köreikben az Egyiptom-nosztalgia, és ez teljesen érthető. Az ilyen válsághelyzeteket csak úgy lehet feloldani, ha az önmagunkról szóló történetünket újraszerkesztjük, beemeljük és a történet részévé tesszük a szakadást okozó eseményt. Ez magyarázza, hogy a kivonulás története lett a zsidó önazonosság alapozó elbeszélése, amelyet minden nap felidézünk a reggeli és az esti imában, minden ünnep megszentelésekor, a „kidusban” utalunk rá, rituálisan újrameséljük minden széder estén. Minderre Hillel Grunberg emlékeztet, aki úgy látja, az teszi aktuálissá a hetiszakaszt, hogy egy „történetválság” tanúi vagyunk az Egyesült Államok zsidó népességében is. Az a nemzedék, amely a hatnapos háború idején eszmélt, akiknek a szülei részben maguk is a nácik elől menekültek Európából vagy emigráns túlélők voltak, feltétel nélkül és szinte egységesen támogatta Izraelt. A gyerekeik, vagy a most felnövő unokáik már különböző mértékben, de igen gyakran kritikusak Izrael politikájával szemben. A kérdés, amely sokáig egyesítette, most inkább megosztja, részben nemzedéki alapon, az amerikai zsidóságot. Hillel Grunberg szerint a megoldás a történet újraszerkesztése lehet. Rossz válasz volna kritikátlan lojalitást elvárni Izrael iránt az amerikai diaszpórától, de az is tévedés volna, ha az amerikai zsidók egyszerűen hátat fordítanak Izraelnek. Meg kell találni egy olyan zsidó önazonosság útját, amely nem tagadja meg, hogy mélységes köze van Izrael államához, mégis kritikusan is tudja, ha kell, szolidaritását artikulálni.

Dov Levy rabbi Az isteni tudás és a választás szabadságának problémája A hit szempontjából az egyik legkomolyabb teológiai probléma az, hogyha Isten mindent – beleértve az ember jövőbeli döntéseit is – tud, akkor milyen jelentése maradhat az ember szabad választásának. Maimonidész, a középkor valószínűleg legfontosabb zsidó filozófusa, számos írásában foglalkozott ezzel a kérdéssel, többnyire éppen a fáraó szívének megkeményítéséről szóló tórai versek magyarázata kapcsán. A Nyolc fejezet című, elsősorban etikai és pszichológiai témákkal foglalkozó írásában Maimonidész felhívja rá a figyelmet, hogy a fáraó már a történet elején bűnököt követ el, majd az első csapások után a saját szívét keményíti meg, tehát bűnei elkövetését minden kényszer nélkül választja. Isten csak a korábbi szabadon elkövetett bűnök után keményíti meg fáraó szívét, a választás szabadságának elvesztése a fáraó büntetésének részét képezi. Maimonidész tisztában van vele, hogy a Tóra egyes verseinek szövegerinté olvasata alapján úgy tűnik, hogy Isten megakadályozza a fáraót abban, hogy elengedje Izrael népét, majd megbünteti azért, mert nem engedte el őket, de mivel ez etikai abszurdumhoz vezetne, ezért a tágabb kontextus és az abszolút igaznak tekintett filozófiai meggyőződése alapján véli megtalálni a mondott versek helyes jelentését: a fáraó eleinte teljesen szabadon választotta Izrael népének kínzását és fogságban tartását, és ezért kapta azt a büntetést, hogy később már nem tudta megbánni és jóvátenni korábbi bűneit. Maimonidész legfontosabb jogi műve, a Misne Tóra egy részében, a Megtérés törvényeiben leszögezi, hogy a szabad választás lehetősége az alapja a megtérésnek, amely konstitutív eleme az egész, a Tórán és a parancsolatok megtartásán alapuló, istenszolgálatnak. A következő fejezetben viszont azt is megállapítja, hogy lehetséges, hogy valaki akkora és annyi bünt kövessen el – még szabadon és minden kényszer nélkül –, hogy elveszítse a szabad választás képességét, és Isten ne tegye lehetővé számára a későbbi megtérést. Talán ahhoz lehet ezt hasonlítani, mint amikor valaki függővé válik például kábítószerrel vagy alkohollal. Eleinte szabadon választotta a mondott szerek fogyasztását, de miután az addikció kialakult, már nem képes megtérni és önerőből megszabadulni a függéstől. Maimonidész nagy filozófiai művében, A tévelygők útmutatójában némiképpen máshova helyezte a hangsúlyt a probléma tárgyalásakor, és azt emelte ki, hogy a Teremtő tudása a teremtett világról – a kanti terminus technicusszal élve – a priori tudás, míg a teremtett lények tudása csak a posteriori, azaz a tapasztalatokon alapuló lehet. A tudás e két fajtája lényegileg különbözik egymástól. Az emberi szabad választás és az isteni tudás összeegyeztetlensége csak akkor lenne valós probléma, ha az isteni tudás nem különbözne esszenciálisan az emberi tudástól. Mivel azonban az isteni tudás teljességgel más jellegű, mint minden nem isteni tudás, és mint ilyen, felfoghatatlan az emberi elme számára, így az egész kérdés felvetése valójában csak az emberi értelem és egyéb kognitív képességek korlátozott mivoltát tükrözi.

Bodó Réka Eszter Sem zsidó, sem keresztény szempontból nem vallásos családban nőttem fel. Otthonról hozott Isten-képem nincs, így azzal szocializálódtam, amivel a magyarok többsége, azaz egyfajta diétás kereszténységgel: az Isten irgalmas és kegyelmes, és a jók győznek a történet végén. Nehéz ezzel a háttérrel figyelmesen olvasni a Tórát. Nem hiszem, hogy bárkinek első olvasásra a kivonulás történetéből épp a tengerbe fullasztott egyiptomiak esete okozta volna a legkomolyabb erkölcsi dilemmát, hiszen ott van épp előtte például az

elsősültek a morális szempontból rögvest sokkal problémásabbnak tűnő halála. Azonban ha újraolvassuk ezt a részt, akkor nehéz nem észrevenni, hogy itt pedig az Örökkévaló épp most gyilkolta le az egyiptomiakat azért, aminek megtételére Ő maga kényszerítette őket. Nálam sokkal tanultabb kommentátorok az elmúlt évezredekben számtalan magyarázatot adtak arra, hogy hogyan egyeztethető össze a szabad akarat es az igazságosság elve azzal, hogy az Örökkévaló “megkeményíti” a fáraó szívét - majd megbünteti keményszívűségéért. Nem fogok ezek mellé még újabb magyarázat kitalálásával kísérletezni, elsősorban azért, mert engem ezek a magyarázatok mindig akrobatamutatványokra emlékeztetnek. Lenyűgöző nézni őket, de nem szeretném utánozni. Ezek a magyarázatok ugyanis korántsem győznek meg arról, hogy a szöveg tényleg azt jelenti, amit a kommentátorok állítanak. Számomra pontosan ez jelenti a zsidóság lényegét. Egyrészt a velem maradó kényelmetlenség érzése - az Örökkévaló nem egy megbocsátó, szeretettel teli Isten. Szerintem nincs más jó magyarázat az egyiptomiak elpusztítására, mint hogy a történetbeli Istent a tesztoszterontól megrészegült harcos mintájára alkották meg, aki be akarja mutatni erejét az ellenség előtt. Másrészt viszont ne becsüljük le a Tóra-magyarázatok szerepét. Ezek nem csak intellektuális pávatollak, amelyek célja a magamutogatás. Ennél sokkal fontosabb: minden nemzedék megküzdött a Tóra bizonyos részeivel - legyen az a lázadó és engedetlen gyerek, akit szülei halálra köveztetnek a város lakóival, vagy a szemet szemért elv. Évezredek óta minden nemzedék újabb és újabb értelmezéseket hoz létre, hogy a zsidóság releváns maradhasson. E magyarázatokra nem kell úgy tekintenünk, mint a szöveg eredeti értelmének felfedését célzó kísérletekre, ezek az értelmezések sokkal inkább tanúvallomások a szerző korának értékrendjéről. Éppen ezért ez a feladatunk nekünk is - nekiveselkedni a Tórának és újraértelmezni azokat a részeket, amelyek a mai értelmező közösségének értékrendjével összeegyeztethetetlenek, legyen az a melegek elfogadása a zsidó közösségben, vagy a nők státusza. Nem azért, mert számon akarjuk kérni egy több ezer éves szövegen a huszonegyedik századi liberális értékrendet, hanem mert ha nem tesszük ezt meg, akkor a Tóra épp úgy jelentőségét veszti a következő generációk számára, mint Hammurapi törvényei.

HÍREK A VILÁGBÓL

Megállították az órát a Tűszok téren. https://bzsh.hu/2026/01/28/megallt-oratuszok-teren/
A magyar zsidó közösség hősi áldozata a nemzet történetének kitorolhetetlen része. https://mazsihisz.hu/hirek-a-zsido-vilagbol/mazsihisz-hirek/a-magyar-zsido-kozosseg-hosi-aldozata-a-nemzet-tortenetenek-kitorolhetetlen-resze
A mesterséges intelligencia által generált tartalom és annak terjesztése alkalmas a tények és a fikció közötti határvonal elmosása által a történelmi igazság torzítására és a kollektív emlékezet befolyásolására – hívta fel a figyelmet Kaja Kallas, az Európai Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője kedden. https://www.szombat.org/hirek-lapszemle/a-masodik-vilagaboru-vege-ota-az-antiszemizmus-mostanra-soha-nem-latott-szintet-ert-el
A túlélőket és az embermentőket ünnepelték a holokauszt nemzetközi emléknapján. https://kibic.hu/2026/01/28/a-tuleloket-es-az-embermentoket-unnepeltek-a-holokauszt-nemzetkozi-emleknapjan/
Vigyázó szemetek Jeruzsálemre vessétek. https://izraelinfo.com/2026/01/27/vigyazo-szemetek-jeruzsalemre-vessetek/
Irán: Trump támadna, és tárgyalna, Teherán Tel-Aviv bombázásával fenyeget. https://ujkelet.live/2026/01/29/iran-trump-tamadna-es-targyalna-teheran-tel-aviv-bombazasaval-fenyeget/
Hétköznapi emberek a holokauszt idején - házmesterek a vészorszakban. https://mult-kor.hu/hetkoznap-emberek-a-holokauszt-idejen-hazmesterek-a-veszorszakban-20260127
Autó hajtott egy New York-i zsinagóga bejáratába. https://infostart.hu/kulfold/2026/01/29/auto-hajtott-egy-new-york-i-zsinagoga-bejarataba
Újra imádkozhatnak a zsidó hívők József pátriárka sírjánál. Jasszer Arafat idején az emlékhelyet is lerombolták. https://www.hetek.hu/cikkek/online/ujra-imadkozhatnak-a-zsido-hivok-jozsef-patriarka-sirjana
Vasárnap este beköszönt TuBisvát (טו בשבט) ünnepe. https://bzsh.hu/2026/01/29/vasarnap-este-bekoszon-tubisvat-unnep/
A bár- és bát micvák története. https://mazsihisz.hu/a-zsidosagrol/judaizmus/a-bar-es-bat-micvak-tortenete
Most éppen Forest Hillsben és Krakóban. https://www.szombat.org/hirek-lapszemle/vallasos-zsidok-elleni-incidensek-a-holokauszt-nemzetkozi-emleknapjan
Nem lesz szülői látogató nap vasárnap a Szarvasi Táborban. https://kibic.hu/2026/01/26/nem-lesz-szuloi-latogato-nap-a-szarvasi-taborban/
Senki sem tudja, hogyan fegyvereznék le a Hamaszt – miközben megindul Gáza újjáépítése. https://izraelinfo.com/2026/01/28/senki-sem-tudja-hogyan-fegyvereznek-le-a-hamaszt-mikozben-megindul-gaza-ujjaepitese/
A Hamász helyzete és Netanjahu 11x mondott nemet Szinwar likvidálására. https://ujkelet.live/2026/01/29/a-hamasz-helyzete-es-netanjahu-11x-mondott-nemet-szinwar-likvidalasara/
Holokauszt nemzetközi emléknap: több millió ártatlan áldozat előtt tisztelgünk holnap. https://www.atv.hu/kulfold/20260126/holokauszt-emleknap-millio-aldozat/

<p>Izrael szerint megtalálták az utolsó gázai tús holttestét. https://nepszava.hu/3309607_izrael-utolso-gazai-tusz-holttest-hamasz</p>
<p>Az egy Istenhez együtt imádkozva – Keresztény–zsidó imaórárt tartottak Budapesten. https://www.magyarokurir.hu/hazai/az-egy-istenhez-egyutt-imadkozva-keresztény-zsido-imaorat-tartottak-budapesten</p>
<p>Az ortodox zsidók damillal tekerték körbe Manhattant, hogy ne kelljen betartaniuk a sabbát minden szabályát. https://telex.hu/eszcombajn/2026/01/28/manhattan-new-york-zsido-madzag-eruv-sabbat</p>
<p>A Scheiber diákjai szép eredménnyel zártak a Chidon HaTanach európai versenyén. https://bzsh.hu/2026/01/27/a-scheiber-diakjai-szep-eredmennyel-zartak-a-chidon-hatanach-europai-versenyen/</p>
<p>Szinetár Miklós: Mindig igyekeztem mérlegelni a nehézségek, a fájdalmak és a sérelmek súlyát. https://mazsihisz.hu/hirek-a-zsido-vilagbol/megemlekezesek/szinetar-miklos-mindig-igyekeztem-merlegelni-a-nehezsegek-a-fajdalmak-es-a-serelmek-sulyat</p>
<p>Egy New York-i zsinagóga bejáratába autó hajtott szerdán, a rendőrség szerint az esetet gyűlölet-bűncselekményként vizsgálják. https://www.szombat.org/hirek-lapszemle/auto-hajtott-egy-new-york-i-zsinagoga-bejarataba</p>
<p>Közösen megkíséreljük megérteni a felfoghatatlant. https://kibic.hu/2026/01/23/kozosen-megkisereljuk-megerteni-a-felfoghatatlant/</p>
<p>Kevesebb mint 200 ezer holokauszt-túlélő él világszerte. https://izraelinfo.com/2026/01/27/kevesebb-mint-200-ezer-holokauszt-tulelo-el-vilagszerte/</p>
<p>Hazudott a Palesztin Hatóság a mártírok béréről. https://ujkelet.live/2026/01/29/hazudott-a-palesztin-hatosag-a-martirok-bererol/</p>
<p>A csatorna bocsánatkérésre kényszerült. https://www.hetek.hu/cikkek/online/kihagyta-a-zsidokat-holokauszt-megemlekezesebol-a-bbc</p>
<p>Európa a zsidó közösségekkel együtt maradhat önmaga. https://www.origo.hu/belpol/2026/01/boka-janos-europa-a-zsido-kozossegekkel</p>
<p>Dr. Nógrádi Péter: „Tanúskodni jöttem” https://mazsihisz.hu/hirek-a-zsido-vilagbol/megemlekezesek/dr-nograd-peter-tanuskodni-jottem</p>
<p>AZ Amnesty International magyarországi szervezete facebook oldalán kétmondatos posztban említi meg a Holokauszt nemzetközi emléknapját. https://www.szombat.org/politika/holokauszt-emleknep-az-amnesty-international-nem-hallott-zsido-aldozatokrol</p>